

2018/2008(INI)

17.5.2018

AVIZ

al Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la diferențele de calitate ce caracterizează unele produse de pe piața unică
(2018/2008(INI))

Raportor pentru aviz: Momchil Nekov

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât consumatorii fac o asociație între marca și eticheta sau ambalajul unui produs agricol sau alimentar, pe de o parte, și calitatea acestuia, pe de altă parte, așteptându-se ca produsele de o anumită marcă, care sunt comercializate sub aceeași etichetă sau care au un aspect identic, să fie, de asemenea, de o calitate identică și să aibă aceeași compoziție atât pe teritoriul statului membru al consumatorului, cât și în alte state membre; întrucât toți agricultorii din Uniunea Europeană produc produse ce corespund aceluiași standard de înalt nivel, iar clienții se așteaptă ca și alte produse din lanțul alimentar să prezinte același grad de uniformitate a calității, indiferent de jurisdicția în care locuiesc;
- B. întrucât practicile neloiale din acest domeniu trebuie eliminate, pentru a se evita inducerea în eroare a consumatorilor, și întrucât numai o sinergie puternică la nivelul UE poate rezolva această problemă transfrontalieră;
- C. întrucât laboratoare autorizate dintr-o serie de state membre ale UE, printre care Bulgaria, Republica Cehă, Croația, Ungaria, Slovenia și Slovacia, au efectuat analize și teste comparative care au vizat anumite produse comercializate în aceste țări în ceea ce privește calitățile lor organoleptice, conținutul și etichetarea acestora, produsele în cauză fiind comparate cu produse identice din alte țări; întrucât niciun cetățean european nu ar trebui să fie tratat pe piața unică drept cetățean de o clasă inferioară, oferindu-i-se produse de aceeași marcă însă de o calitate inferioară decât cele din alte state membre;
- D. întrucât statele membre nu sunt în măsură să compare de sine stătător toate produsele alimentare cu cele disponibile în alte state membre; întrucât este necesară o metodologie solidă la nivel european, care să fie acceptată de toți actorii din lanțul de aprovizionare cu produse alimentare, iar un organism comun la nivelul UE sau un sistem de notificare ori de schimb de date ar putea asigura un acces instantaneu la informații cu privire la compoziția și ingredientele unui produs; întrucât este esențial să fie continuate dezbaterile în cadrul Comisiei și să fie implicate pe deplin părțile interesate (precum organizațiile de consumatori, producătorii din domeniul agro-alimentar și autoritățile naționale din cadrul Rețelei de cooperare pentru protecția consumatorilor) pentru a se elabora o metodologie comună pentru analiza comparativă a produselor alimentare din diferite state membre, cu scopul de a se înțelege mai bine amploarea acestei probleme;
- E. întrucât toți consumatorii din UE au aceleași drepturi și întrucât analizele arată că anumiți producători vând produse de calitate diferită, dar sub aceeași marcă și cu un aspect înșelător de identic, anumite produse din unele țări conținând o cantitate mai mică a ingredientului principal sau ingrediente de o calitate inferioară în loc de ingrediente de o calitate mai bună; întrucât această problemă este răspândită într-o măsură mai mare în statele membre care au aderat la UE începând cu 2004; întrucât analizele au scos la iveală cazuri în care produse identice sau produse cu un aspect identic înșelător și de o calitate inferioară sau cu un gust, consistență sau altă calitate senzorială diferite sunt comercializate la prețuri ce variază considerabil de la o țară la alta; întrucât, deși nu încalcă principiile unei economii de piață liberă și nu încalcă

normele actuale privind etichetarea sau alte acte legislative care vizează produsele alimentare, acest lucru constituie o utilizare abuzivă a identității unei mărci, ceea ce încalcă principiul conform căruia toți consumatorii trebuie să fie tratați în mod egal;

- F. întrucât s-au atestat cazuri de diferențe substanțiale între produse, cum ar fi alimentele pentru copii mici, ceea ce pune sub semnul întrebării principiile și argumentele înaintate de producători, care susțin că își adaptează produsele la preferințele locale; întrucât unele analize de laborator au confirmat faptul că produsele de o calitate inferioară pot să conțină o combinație de ingrediente mai puțin sănătoasă, încălcând astfel principiul tratamentului egal al consumatorilor; întrucât unii reprezentanți ai producătorilor și ai fabricanților au căzut de acord să își modifice rețetele de fabricare din unele țări, astfel încât produsele disponibile pe piața unică să fie identice;
- G. întrucât aceste practici inacceptabile au fost inițiate de bine-cunoscute societăți multinaționale din domeniul agro-alimentar care urmăresc să-și mărească la maximum profiturile exploataând diferențele existente între statele membre în ceea ce privește puterea de cumpărare;
- H. întrucât consumatorii nu sunt la curent cu faptul că produsele unei mărci, care sunt vândute în același ambalaj, sunt adaptate preferințelor și gusturilor locale; întrucât diferențele de calitate dintre produse trezește preocupări în unele state membre deoarece acestea sunt tratate diferit de alte state membre; întrucât Uniunea Europeană a elaborat deja etichete pentru a răspunde așteptărilor specifice ale consumatorilor și pentru a ține seama de specificitatea metodelor de producție atestată prin mențiuni de calitate,
1. salută alocarea sumei de 2 milioane EUR pentru ca Centrul Comun de Cercetare (denumit în continuare „JRC”) să elaboreze o metodologie europeană mai solidă, acceptată de către toți actorii, să formuleze orientări pentru o metodologie de analiză armonizată și să utilizeze această metodologie pentru a efectua analize comparate ale unor produse alimentare din diferite state membre; observă că au fost efectuate deja analize de nivel înalt, fapt ce trebuie luat în considerare la elaborarea și punerea în practică a metodologiei în cauză; se așteaptă ca analizele să fie finalizate în timp cât mai scurt, de preferință în anul 2018; invită autoritățile competente din statele membre să participe activ la aceste analize și să integreze această metodologie în practicile lor de lucru;
 2. reamintește că, potrivit legislației în vigoare, se permite comercializarea de bunuri care au o compoziție sau caracteristici diferite, cu condiția să fie respectate pe deplin reglementările UE, iar bunurile să nu fie promovate astfel încât să fie indus în eroare consumatorul; subliniază că consumatorii au o anumită percepție a principalelor caracteristici ale produselor de marcă și că trebuie scoase în evidență diferențele în raport cu așteptările legitime specifice față de un produs, mai ales atunci când un produs se abate în mod considerabil de la aceste așteptări; subliniază că trebuie adoptate cât mai curând măsuri specifice pentru a interzice practicile care nu sunt pe deplin justificate de utilizarea ingredientelor locale, de adaptarea la preferințele gustative locale sau de eforturile de a îmbunătăți situația sănătății publice prin modificarea compoziției nutritive și că aceste practici trebuie să fie aduse în mod clar la cunoștința consumatorilor;
 3. solicită Comisiei, având în vedere faptul că pentru analize au fost alocate fonduri

europene, să prevadă obligația ca rezultatele analizelor să fie date publicității în toate limbile oficiale ale UE, pentru o bună informare a consumatorilor în legătură cu calitatea produselor în cauză și pentru ca aceștia să poată alege produsele în cunoștință de cauză;

4. salută interesul public față de acest subiect în țările în care au fost efectuate analize și observă că este pusă în joc încrederea cetățenilor în funcționarea pieței unice, ceea ce ar putea afecta negativ atât Uniunea, cât și diferitele părți interesate implicate, inclusiv producătorii;
5. observă că piața unică este accesibilă pentru producători, însă este totodată foarte competitivă, unele mărci fiind cunoscute de toți sau percepute pozitiv peste tot în Uniune;
6. observă că producătorii locali se confruntă cu dificultăți atunci când doresc să participe pe piața comună, fapt ce se datorează, printre altele, lipsei de resurse suficiente sau a accesului la piață, precum și concurenței puternice de pe această piață;
7. consideră că UE trebuie să îmbunătățească cadrul legislativ în vigoare, care conține dispozițiile necesare pentru a garanta informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare și faptul că, atunci când iau o decizie de cumpărare, aceștia nu sunt induși în eroare prin intermediul unor practici comerciale neloiale ale întreprinderilor față de consumatori, inclusiv drept răspuns la preocupările cetățenilor europeni și ale sectorului privind faptul că produse diferite cu un aspect înșelător de asemănător dar de calitate diferită și/sau cu o compoziție diferită sunt comercializate în diferite state membre sub aceeași marcă, având în vedere efectul negativ al acestei practici asupra funcționării pieței unice;
8. consideră că, între timp, autoritățile statelor membre și organizațiile de protecție a consumatorilor ar trebui să valorifice pe deplin posibilitățile existente de acțiune în justiție, astfel cum se arată în comunicarea Comisiei din 26 septembrie 2017 privind aplicarea legislației UE în domeniul alimentelor și al protecției consumatorilor în cazul aspectelor legate de calitatea diferențiată a produselor (2017/C 327/01¹), pentru a se evita disfuncționalități ale pieței unice;
9. consideră, de asemenea, că practica „o marcă, un produs, compoziție și proporții diferite” trebuie încetată prin modificarea articolului 6 și a listei practicilor din anexa I din Directiva 2005/29/CE² din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori; cere insistent să fie adoptate astfel de modificări legislative pentru a se garanta că produsele de aceeași marcă dar de calitate sau cu ingrediente diferite sunt comercializate sub etichete diferite, iar operatorii economici care se fac vinovați de continuarea practicilor neloiale sunt sancționați drastic și, eventual, li se interzice accesul pe anumite piețe;
10. invită statele membre și autoritățile și laboratoarele lor respective să efectueze analize și să interpreteze rezultatele, prin care să compare compoziția produselor alimentare, în special a produselor fabricate de mărci internaționale și a celor vândute sub marca

¹ JO C 327, 29.9.2017, p. 1.

² JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

proprie a marilor distribuitori, în conformitate cu standardele convenite de comun acord precum cele elaborate de JRC în cadrul enunțat mai sus, să le ofere producătorilor posibilitatea să își exprime poziția cu privire la constatări înainte de publicarea acestora și să comunice rezultatele în mod obiectiv și transparent, punând la dispoziția publicului rapoartele integrale;

11. consideră că producătorii nu ar trebui să aștepte adoptarea noilor acte legislative, ci să dea dovadă de inițiativă și să întreprindă măsuri corespunzătoare prin care să asigure transparența în ceea ce privește compoziția produselor pe care le comercializează, precum și respectul total față de consumatori; sprijină implicarea activă a cetățenilor în identificarea și combaterea produselor de calitate diferențiată prin intermediul unui sistem european de alertă; consideră că până la încetarea acestei practici trebuie introduse modalități de informare cu privire la faptul că a fost utilizată o rețetă locală pentru fabricarea unui anumit produs, astfel încât să fie respectat dreptul consumatorilor de a efectua o alegere în cunoștință de cauză, ceea ce poate face mai vizibile inițiativele producătorilor de a utiliza practici locale tradiționale; invită Comisia să elaboreze în mai multe detalii conceptul de „produs de referință” cu care să poată fi comparate rețetele adaptate la practicile locale sau regionale, iar consumatorii să fie informați în mod clar cu privire la diferențele respective; invită, de asemenea, Comisia să creeze o bază de date publică pentru informarea consumatorilor, în care să se conțină criteriile specifice utilizate de producători și fabricanți pentru produsele bazate pe „rețete diferite” într-un anumit stat membru, împreună cu motivele utilizării acestor strategii; salută, în acest context, inițiativa producătorilor care au anunțat că își vor modifica rețetele;
12. sprijină inițiativele producătorilor privind etichetarea specifică a produselor și reamintește că legislația europeană autorizează deja utilizarea unor mențiuni de calitate, cum ar fi „denumire de origine protejată” (DOP) și „indicație geografică protejată” (IGP) pentru produsele care au o legătură specifică cu o anumită regiune, „specialitate tradițională garantată” (STG) pentru produsele caracterizate de un proces de fabricare tradițional, pentru produsele din regiunile de munte sau pentru produsele provenite din regiunile ultraperiferice ale UE; subliniază că aceste sisteme respectă atât dreptul consumatorilor de a face o alegere în cunoștință de cauză, cât și buna funcționare a pieței unice; consideră că una dintre modalitățile de combatere a abuzurilor legate de utilizarea mărcilor este promovarea în industria alimentară a lanțurilor de aprovizionare scurte și crearea unor mărci de calitate locale; ia act de faptul că, atunci când sunt puse sub semnul întrebării produsele agricole și calitatea acestora, sunt afectați negativ agricultorii și sectorul de prelucrare a produselor alimentare; invită statele membre și, în special, autoritățile naționale pentru siguranța alimentară și protecția consumatorilor să asigure respectarea acquis-ului UE în materie de protecție a consumatorilor și să asigure aplicarea la nivel național a legislației UE privind siguranța și etichetarea produselor alimentare;
13. invită producătorii să aibă în vedere introducerea pe ambalaje a unei embleme prin care să indice faptul că, pentru un anumit produs vândut sub aceeași marcă și în același ambalaj, conținutul și calitatea sunt aceleași în toate statele membre;
14. solicită să fie create de urgență capacități și mecanisme la nivelul UE, în cadrul unei unități specializate de monitorizare și supraveghere care să facă parte dintr-un organism existent la nivelul UE [JRC, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară

(EFSA) sau altele], cât mai puțin birocratice, pentru a monitoriza consecvența compoziției și a proporțiilor ingredientelor utilizate în produsele alimentare de aceeași marcă și cu același ambalaj, și pentru a evalua analizele de laborator comparate în vederea identificării practicilor comerciale neloiale în comercializarea produselor alimentare;

15. solicită o cooperare mai strânsă între autoritățile naționale în cadrul dispozițiilor juridice aflate deja în vigoare, cum ar fi Rețeaua de cooperare pentru protecția consumatorilor, iar dacă este necesar, cu sprijinul instituțiilor europene existente, în special al EFSA, al Agenției Executive pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente (CHAFEA) și al JRC;
16. subliniază rolul important al societății civile în informarea publicului cu privire la practicile neloiale ale producătorilor și solicită sprijinirea mai puternică a activismului civic și al avertizorilor instituționali și individuali în domeniile siguranței alimentare și drepturilor consumatorilor;
17. este preocupat de faptul că, dacă UE nu întreprinde în curând nicio măsură concretă pentru a soluționa această problemă sau întreprinde măsuri cu întârziere, cetățenii s-ar putea îndepărta de UE.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	16.5.2018
Rezultatul votului final	+: 41 -: 1 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropè, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Paul Brannen, Elsi Katainen, Gabriel Mato, Susanne Melior, Momchil Nekov, Annie Schreijer-Pierik, Ramón Luis Valcárcel Siso, Thomas Waitz
Membri supleanți [articolul 200 alineatul (2)] prezenți la votul final	Birgit Collin-Langen

**VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

41	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Laurențiu Rebeca
EFDD	Marco Zullo
ENF	Jacques Colombier, Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Anja Hazekamp, Maria Lidia Senra Rodríguez
PPE	Daniel Buda, Birgit Collin-Langen, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Gabriel Mato, Mairead McGuinness, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Ramón Luis Valcárcel Siso
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paul Brannen, Nicola Caputo, Susanne Melior, Momchil Nekov, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Maria Gabriela Zoaňă
Verts/ALE	José Bové, Bronis Ropé, Thomas Waitz

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

1	0
S&D	Paolo De Castro

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri